

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missae Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. X. De Hymno Angelico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](#)

in ipsa Missa observandis.

33

Bauldrius p. 3. c. 21. n. 9. & Corsettus c. 13. n. 3. ajunt, quando sine Diacono & Subdiacono Missa cantatur.

II. Dictis *Kyrie*, si tempus & ratio Missæ patiatur (nam exposito Venerabili sedere non convenit, nisi specialis ratio aut consuetudo id exigat) factâ Crucis reverentiâ, breviori viâ descendit ad sedem, accipit à Diacono Birretum, tegit, & manibus super genua modestè expansis sedet.

TITULUS X.

DE HYMNO ANGELICO.

Ritus Communis.

I. **D**icitur hic Hymnus, quotiescumque in Officio (si cum Missa hoc respondeat) dictus est Hymnus Ambrosianus, excipe Missam Feriae s. Cœnæ Domini, & Sabbati sancti, ibi enim dicitur, licet in Officio non sit dictus Hymnus Ambrosianus.

II. Dicitur præterea in Missis votivis SS. Angelorum, & B. MARIAE in Sabbato, omni & Solo (in alijs enim Missis votivis ejusdem extra Sabbatum non dicitur, nisi Templum habeat speciale Privilegium, ut Lauretana ædes) sive de ea dictum sit Officium (uti aliquoties intra annum contingit) sive non. An verò hæc Missa B. MARIAE in Sabbato votiva dicenda sit, disputant Rubricistæ, quæ tamen lis est de nomine tantum, facilèque decidi potest, si Missæ votivæ propria appellatio attendatur; cum enim hæc propriè ea dicatur, quæ ad arbitrium Sacerdotis, & non ex præscripto Rubricarum dicitur (uti suo loco videbimus) rectè infertur, Missam eam, quæ ex præscripto Rubricæ de B. MARIA in Sabbato dicitur, propriè votivam dici non debere. Neque obstat, quod in Adventu cum Officio non concordet, hoc enim non esse signum Missæ votivæ ex eo patet, quod etiam Missa de Vigilia infra Octavam occurrente non concordet cum Officio, nec tamen propterea votiva dicatur. Quia tamen facile contingere potest, ut aliquis ob gravem causam in Sabbato, in quo Festum novem Lectionum, aut Feria Major, cui cedit B. MARIA in Sabbato, Missam de B. Virgine legere velit, in tali casu, cum non ex præscripto Ecclesiæ, sed

Instruct. I.

C

pro-

Pars II. De Ritibus

34

proprio Celebrantis arbitrio Missa talis dicatur, recte votiva dici potest ac debet, atque ideo fortè etiam inter votivas numeratur in Rubricis. Dicitur tamen in hoc etiam casu Hymnus Angelicus, eò quod Rubricæ absolutè dicant, in Missa de B. MARIA in Sabbato dicendum esse, adeoque hoc privilegium Sabbato perinde, ac nonnunquam certis Ecclesijs concessum videatur. P. Gobat tr. 3. n. 722.

III. Dicitur etiam de Sancto, qui eo die obiit, aut qui Titulus est Altaris, licet non sit de his Officium dictum. Arnaud. p. 1. tit. 8. & tit. 9. n. 10.

IV. Dicitur denique in Missa votiva pro re gravi & publica causa (si in tali Missa paramenta violacea non adhibeantur) qualis est, pro qua Clerus cum Episcopo, ubi hic sedem habet, convenire solet, ut si dicatur Missa pro gravi malo publico avertendo, aut magno bono publico impetrando, aut in solemnem gratiarum actionem pro communi beneficio. Gavant. p. 1. titt. 8. litt. B. P. Gobat n. 708. & seq. Et hic infrà tit. 17. n. 5.

V. Dum dicit *Gloria in excelsis*, non elevat oculos, sed manus tantum usque ad humeros, & quando dicit DEO, iterum jungit, & caput inclinat Crucis, quam inclinationem etiam ad verba: *Adoramus*, *Gratias agimus*, *Suscipe deprecationem*, & ad SS. Nomen I E S V facit. Cum verò dicit *cum spiritu*, manu signum Crucis super seipsum format, & dum *Amen* dicit, manus iterum jungit, uti Gavantus & Bauldri monent, licet de hac junctione manum Rubrica nihil dicatur, unde ab aliquibus sine scrupulo omittitur.

Ritus Solemnis.

I. Ubi Celebrans Hymnum Angelicum absolverit, Cœli reverentiam facit, & per breviorem viam ex latere Epistolæ ad paratam Sedem descendit. Quod si verò Sacramentum in Altari sit clausum, tum omnino prius genuflectit, cum hanc penitus ab Altari discedat, quo in casu genuflexionem facta oportet, uti colligitur ex ipsis Rubricis.

II. Si sub isto Hymno sedet, diligenter attendat, ut in ad supradicta verba Cœremoniarius signum dederit, caput aperiat, & versus Crucem profundè inclinet. Quod tam

dum facit, caveat, ne oram circularem Birreti ex sudore capitis quandoque sordidam Casulæ imponat, & sic pretiosa Paramenta destruat; sed potius non procul à Casula in aëre teneat.

III. Circa finem Hymni dato signo surgit, Birretum Diacono porrigit, & post Ministros per longiorem viam ad Altare procedens, ante medium in plano convenientem reverentiam facit, atque ad Altare ascendit.

IV. Etsi Tamburinus l. 2. c. 5. §. 6. & Pellizarius à P. Gobat n. 392. citati putent, non esse necessarium, ut Hymnus Angelicus, qui à Choro cantatur, etiam ab ipso Celebrante submissè dicatur; contrarium tamen, & communis praxis, & ratio probat, quia licet Hymnus talis (idem etiam de Symbolo & Prophetijs in Sabbato sancto sentiendum) canatur ab alijs, canitur tamen à non Ordinatis ad hoc munus, atque adeò, quatenus ab his cantatur, non est pars Sacri, sicut Epistola & Evangelium, quæ à Levitis cantantur.

V. Dubitant nonnulli, an licitum sit eo tempore, quo Hymnus iste aut Symbolum cantatur à Choro, parvas Horas aut alias Preces recitare; ad quod quidem dubium Tamburinus l. 2. c. 5. §. 3. n. 2. respondet, id sine peccato veniali fieri non posse; sed tamen id licitum esse, & què probabiliter Tannerus q. 10. n. 15. apud & cum P. Gobat l. c. docet, cùm nulla lex id vetet, & constet pañim viros Religiosos ante summitionem Hostiæ vota sua renovare, aut alias similes preces recitare, quod licite fieri suo tempore ostendam.

T I T U L U S XI.

D E O R A T I O N I B V S.

Ritus Communis.

NE forte quis in errorem aut dubium incidat, si apud Authores vel in Rubricis collectæ mentionem fieri advertat, noverit idem per Collectam, quod per orationem indicari, hásque Orationes in Missa dici solitas interdum collectas vocari, vel quia Sacerdos omnium quasi Preces colligit, vel quia supra collectam plebem sunt, uti Gavantus ex varijs Authoribus ostendit. p. 1. tit. 9.